

de hortus

Stichting Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Jaarrekening 2022

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Directieverslag en jaarrekening 2022

Inhoudsopgave

	Pagina
Bestuursverslag	
Bestuursverslag	3
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2022	6
Staat van baten en lasten over 2022	8
Kasstroomoverzicht over 2022	9
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	11
Toelichting op de balans	16
Toelichting op de staat van baten en lasten	23
Overige toelichtingen	27
Overige gegevens	
Verwijzing naar de accountantsverklaring	28
Statutaire regeling omtrent de bestemming van de winst	28

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Directieverslag en jaarrekening 2022

BESTUURSVERSLAG

Amsterdam, 18 april 2023

Hortus Botanicus Amsterdam - anno 1638

2

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Directieverslag en jaarrekening 2022

BESTUURSVERSLAG

De activiteiten

De Hortus Botanicus Amsterdam is een van de oudste botanische tuinen ter wereld. De tuin werd in 1638 opgericht als Hortus Medicus en groeide in vier eeuwen uit tot een prachtige botanische tuin met een bloeiende collectie.

De doelstelling

De Hortus is een plek én een platform: voor inspiratie, een plek die je zintuigen prikkelt op het snijpunt van beleving en kennis en waar je het belang van planten voor leven op aarde voelt of beseft.

De Hortus Amsterdam wil mensen van alle leeftijden inspireren door ze de schoonheid en diversiteit van planten te laten zien en zo hun kennis over planten te vergroten. Wij dragen er aan bij dat mensen het belang van planten voor leven op aarde beseffen en daar naar gaan handelen.

De Hortus Botanicus Amsterdam is een botanische tuin waar je anders naar buiten gaat dan je naar binnen kwam. Het eeuwenoude cultureel erfgoed biedt een harmonieuze plek, waar mensen de schoonheid van planten op verschillende manieren ervaren en wij ze laten begrijpen wat ze waarnemen. Met haar rijke historie en veelzijdige collectie vormt de Hortus het ideale platform voor de dialoog over planten en de onmisbare rol die zij op aarde innemen.

De strategie voor de komende jaren hebben wij opgehangen aan 5 speerpunten die allen met een p beginnen. In de hoofdstukken van het jaarverslag behandelen we respectievelijk de plek, het platform, personeel & organisatie, pecunia en het project: de vernieuwing van de Drieklimatenkas.

Het beleid dat de doelstelling nastreeft

In 2022 waren er gemiddeld 65 medewerkers in dienst van de Hortus (inclusief oproepkrachten). Naast de betaalde medewerkers waren er 85 vrijwilligers werkzaam voor de Hortus.

Financiële informatie

Het financiële beleid van de Hortus kan als prudent worden omschreven. Binnen de organisatie gelden voorts de normaal te achten financiële richtlijnen en beheersingsprocedures die van een organisatie van deze omvang mogen worden verwacht. Hierbij moet worden gedacht aan procedures van financiële en administratieve aard die jaarlijks door de controlerend accountants op bestaan en werking worden getoetst. De raad van toezicht van de Hortus wordt elk kwartaal geïnformeerd over de financiële stand van zaken, cash en resultaatprognoses voor lange en korte termijn en andere indicatoren. Deze informatie wordt tijdens de vergadering van de raad van toezicht door de directie toegelicht.

Informatie over financiële instrumenten

De Hortus heeft in 2022 aan het begin van het jaar nog last gehad van de coronacrisis. Sinds maart zijn de bezoekersaantallen en de aan publiek gerelateerde omzet weer op niveau.

Informatie over maatschappelijke aspecten van ondernemen

De Hortus heeft tijdens de Covid19 pandemie een aantal generieke overheidssteunmaatregelen kunnen aanspreken, zo ook in de eerste maanden van 2022.

Informatie over gedragscodes

De Hortus onderschrijft de Ethische Code, Governance Code Cultuur, Code Diversiteit en Inclusie en de Fair Practice Code.

Mededeling van het beleid aangaande de bezoldiging van bestuurders en commissarissen en de wijze hoe dit in de praktijk is gebracht

Het bestuur van de Stichting bestaat uit 1 persoon. Beloning van de directeur/bestuurder vindt plaats conform de CAO Sociaal Werk, schaal 14. De werkzaamheden van de leden van de raad van toezicht zijn onbezoldigd.

De belangrijke stellige bestuurlijke voornemens en in het nieuwe jaar genomen besluiten, alsmede de financiële vertaling daarvan

Eind 2022 is besloten tot voortgang van het project vernieuwing van de Drieklimatenkas. In 2023 worden de sluiting en verbouwing van de kas in 2024 voorbereid.

Het resultaat van 2022 zal worden gebruikt om de continuïteitsreserve aan te vullen en om een bestemmingsreserve te vormen, die gebruikt kan worden in 2024 als de Drieklimatenkas gesloten zal zijn vanwege de verbouwing. Omdat de Hortus dat jaar evenveel bezoekers als in 2023 wil trekken, zal extra geïnvesteerd worden in activiteiten en programmering in de tuin.

Samenvatting van de begroting voor het jaar volgend op het verslagjaar

Voor het jaar 2023 zijn 221.000 bezoekers begroot. De verwachte opbrengsten, inclusief bijdragen van de Vriendenvereniging en subsidies zijn begroot op € 3.726.000. Na aftrek van alle bedrijfskosten is een resultaat begroot van € 0.

Mededeling omtrent de verwachte gang van zaken

De Hortus verwacht in 2023 geen verplichte sluitingen meer en verwacht dat de stijgende lijn in bezoekersaantallen doorzet.

Vrijstelling en referentie naar plaats van beschikbaarheid van het bestuursverslag

Het bestuursverslag over 2022 ligt ter inzage ten kantore van de rechtspersoon.

Bestuurder-, commissaris- en vertegenwoordigernamen

De Stichting Hortus Botanicus Amsterdam kent een raad van toezichtmodel met een éénhoofdige bestuurder (directeur), vastgelegd in de gewijzigde statuten van 30 september 2021. Wij hanteren een maximale zittingstermijn van leden van de raad van toezicht van 2 maal 4 jaar.

De directeur/bestuurder is eindverantwoordelijk en wordt gecontroleerd en geadviseerd door de raad van toezicht.

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Directieverslag en jaarrekening 2022

Het bestuur wordt uitgevoerd door:

- mevrouw C.J. Blok

De raad van toezicht bestond in het verslagjaar uit de volgende leden:

- mevrouw R. van Acker (voorzitter)
- de heer J.L. Davidson (aandachtsgebied financiën)
- mevrouw M. Halbesma
- mevrouw S. A. Egas Reparaz
- mevrouw dr. A. Kool (tot 1 september 2022)
- de heer prof.dr. M.E. Schranz
- de heer J.K.N. van Spijk
- mevrouw L. Vissenberg (vanaf 1 september 2022)

Amsterdam, 18 april 2023

C.J. Blok, directeur

R. van Acker, voorzitter raad van
toezicht

J.L. Davidson, lid raad van
toezicht, aandachtsgebied
financiën.

Amsterdam, 18 april 2023

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Directieverslag en jaarrekening 2022

BALANS PER 31 DECEMBER 2022

(na resultaatbestemming)

		<u>31 december 2022</u>		<u>31 december 2021</u>	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Vaste activa					
<i>Materiële vaste activa</i>	1				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		65.463		91.867	
Installaties		122.054		151.867	
Inventaris, inrichting en vervoer		176.591		132.929	
Drieklimatenkas in aanbouw		<u>201.739</u>		<u>0</u>	
			565.847		376.663
<i>Financiële vaste activa</i>			0		89.981
Vlottende activa					
<i>Voorraden</i>			60.432		43.896
<i>Vorderingen</i>					
Debiteuren	2	142.181		55.141	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	3	30.425		37.850	
Vorderingen ter zake van pensioenen		0		8.421	
Overige vorderingen en overlopende activa	4	<u>917.566</u>		<u>784.687</u>	
			1.090.172		886.099
<i>Liquide middelen</i>	5		4.258.395		2.638.795
Totaal			<u><u>5.974.846</u></u>		<u><u>4.035.434</u></u>

Amsterdam, 18 april 2023

6

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Directieverslag en jaarrekening 2022

		<u>31 december 2022</u>		<u>31 december 2021</u>	
		€	€	€	€
PASSIVA					
Stichtingsvermogen	6				
Continuïteitsreserve	7	900.000		670.000	
Algemene reserve	8	150.000		279.125	
Bestemmingsfonds	9	0		10.393	
Bestemmingsreserve Strategie en Drieklimatenkas	10	<u>299.007</u>		<u>96.383</u>	
			1.349.007		1.055.901
Voorzieningen			1.181.019		1.097.254
Langlopende schulden	11		199.288		237.624
Kortlopende schulden					
Crediteuren	12	251.125		189.352	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	13	71.487		41.445	
Schulden ter zake van pensioenen	14	11.515		0	
Overige schulden en overlopende passiva	15	<u>2.911.405</u>		<u>1.413.858</u>	
			3.245.532		1.644.655
Totaal			<u>5.974.846</u>		<u>4.035.434</u>

Amsterdam, 18 april 2023

7

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Directieverslag en jaarrekening 2022

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

		Begroting		
		2022	2022	2021
		€	€	€
Opbrengsten	16	4.212.468	3.546.197	3.082.132
Inkoopwaarde van de opbrengsten	17	<u>(529.918)</u>	<u>(514.643)</u>	<u>(286.829)</u>
Brutomarge		<u>3.682.550</u>	<u>3.031.554</u>	<u>2.795.303</u>
Lasten				
Personeelskosten	18	2.196.297	2.135.549	1.416.334
Afschrijvingen op materiële vaste activa	19	103.824	115.967	113.835
Overige bedrijfskosten	20	<u>1.077.922</u>	<u>993.621</u>	<u>972.724</u>
Som der bedrijfslasten		<u>3.378.043</u>	<u>3.245.137</u>	<u>2.502.893</u>
Bedrijfsresultaat		<u>304.507</u>	<u>(213.583)</u>	<u>292.410</u>
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten		2.661	1.937	6.175
Rentelasten en soortgelijke kosten		<u>(14.062)</u>	<u>(14.682)</u>	<u>(14.174)</u>
Financiële baten en lasten		<u>(11.401)</u>	<u>(12.745)</u>	<u>(7.999)</u>
Netto resultaat		<u>293.106</u>	<u>(226.328)</u>	<u>284.411</u>
Resultaatbestemming				
Continuïteitsreserve		230.000		282.603
Algemene reserve		(129.125)		4.747
Bestemmingsfonds		(10.393)		(2.939)
Bestemmingsreserve		<u>202.624</u>		<u>0</u>
		<u>293.106</u>		<u>284.411</u>

Amsterdam, 18 april 2023

8

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Directieverslag en jaarrekening 2022

	2022		2021	
	€	€	€	€
KASSTROOMOVERZICHT OVER 2022				
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		304.507		292.410
Aanpassingen voor				
Afschrijvingen	19	108.886		113.835
Uitgaven ten gunste van de MJOP		<u>83.765</u>		<u>156.647</u>
		192.651		270.482
Verandering in werkkapitaal				
Afname (toename) van voorraden		(16.536)		(5.719)
Afname (toename) van vorderingen		(204.073)		(535.202)
Mutatie van overige schulden		<u>1.600.877</u>		<u>486.565</u>
		<u>1.380.268</u>		<u>(54.356)</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties				
		1.877.426		508.536
Ontvangen interest		2.661		6.175
Betaalde interest		<u>(14.062)</u>		<u>(14.174)</u>
		<u>(11.401)</u>		<u>(7.999)</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten				
		1.866.025		500.537
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
In- en desinvesteringen materiële vaste 1 activa		(303.070)		(18.646)
Desinvesteringen materiële vaste activa 1		<u>5.000</u>		<u>0</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
		(298.070)		(18.646)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Ontvangsten uit hoofde van leningen		89.981		15.104
Uitgaven ter aflossing van leningen		<u>(38.336)</u>		<u>(32.523)</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
		<u>51.645</u>		<u>(17.419)</u>
Mutatie geldmiddelen				
		<u>1.619.600</u>		<u>464.472</u>

Amsterdam, 18 april 2023

9

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Directieverslag en jaarrekening 2022

	2022	2021
	€	€
Verloop mutatie geldmiddelen		
Geldmiddelen per 1 januari	2.638.795	2.174.323
Toename (afname) van geldmiddelen	<u>1.619.600</u>	<u>464.472</u>
Geldmiddelen per 31 december	<u><u>4.258.395</u></u>	<u><u>2.638.795</u></u>

Amsterdam, 18 april 2023

10

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Directieverslag en jaarrekening 2022

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam is feitelijk en statutair gevestigd op Plantage Middenlaan 2A, 1018 DD te Amsterdam en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41206317.

Algemene toelichting

De belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

De Hortus Botanicus Amsterdam is een van de oudste botanische tuinen ter wereld. De tuin werd in 1638 opgericht als Hortus Medicus en groeide in vier eeuwen uit tot een prachtige botanische tuin met een bloeiende collectie. De Hortus Amsterdam wil mensen van alle leeftijden inspireren door ze de schoonheid en diversiteit van planten te laten zien en zo hun kennis over planten te vergroten. Wij dragen er aan bij dat mensen het belang van planten voor leven op aarde beseffen en daar naar gaan handelen.

Informatieverschaffing over continuïteit

De stichting heeft per balansdatum zowel een positief stichtingskapitaal als een positief resultaat behaald. Het bestuur en de raad van toezicht zijn van mening dat de continuïteit van de stichting niet in gevaar is. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Informatieverschaffing over schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Hortus Botanicus Amsterdam zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine organisaties zonder winststreven. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

De verschillen en redenen die tot herziening van de indeling en bedragen ten opzichte van voorgaand jaar hebben geleid

In deze jaarrekening staan de vergelijkende cijfers 2021 uit de jaarrekening van dat jaar. De presentatie is daar waar nodig aangepast.

Grondslagen

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschaffingswaarde of lagere bedrijfswaarde. De geactiveerde waarden worden verminderd met lineaire afschrijvingen op basis van de geschatte levensduur. Subsidies en bijdragen ontvangen van derden op investeringen die in gebruik zijn genomen, worden in mindering gebracht op de aanschaffingswaarde.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Financiële vaste activa

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde onder aftrek van transactiekosten. Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, welke in het algemeen gelijk is aan de nominale waarde. Bij de waardering wordt rekening gehouden met eventuele waardeverminderingen.

Vorraden

De voorraden worden op kostprijs gewaardeerd onder aftrek van een eventuele voorziening voor incurantheid.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van een eventuele voorziening voor oninbaarheid. Deze voorziening wordt bepaald op basis van de individuele beoordeling van de vorderingen. De vorderingen hebben een looptijd van korter dan een jaar.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare spaartegoeden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Directieverslag en jaarrekening 2022

Eigen vermogen

De reserves en fondsen van de stichting worden aangewend in het kader van de doelstelling van de stichting. Voor zover de reserves en fondsen niet worden gepresenteerd als continuïteitsreserve, bestemmingsfonds of bestemmingsreserve in het kader van de doelstelling wordt dit gepresenteerd als algemene reserve.

Algemene reserve; is het eigen vermogen waarover zonder belemmering door wettelijke of statutaire beperkingen kan worden beschikt voor het doel waarvoor de stichting is opgericht.

Bestemmingsreserve; is een door het bestuur vastgestelde reserve om te besteden aan specifieke projecten voortkomend uit het strategisch plan 2019 t/m 2025.

Bestemmingsfonds; giften en legaten met een specifiek aanwendingsdoel, worden in lijn met de bestemming apart gehouden in het bestemmingsfonds.

Continuïteitsreserve; deze reserve wordt aangehouden om de continuïteit van de stichting op lange termijn te waarborgen. Het beleid van de Hortus is te zorgen dat met de continuïteitsreserve minimaal de helft van de jaarlijkse vaste personeelskosten en de helft van de overige vaste lasten betaald kan worden.

Voorzieningen

Deze worden gevormd voor concrete of specifieke risico's en verplichtingen die op balansdatum bestaan en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn.

Voorziening voor groot onderhoud

Voor de verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorzieningen worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, een en ander zoals blijkt uit het geldend meerjarenonderhoudsplan en rekening houdende met de stand van de voorziening bij de start van dat meerjarenonderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten. De voorzieningen hebben, tenzij anders vermeld, overwegend een langlopend karakter.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Indien geen sprake is van (dis)agio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de staat van baten en lasten als interestlast verwerkt.

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Directieverslag en jaarrekening 2022

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

De bepaling van het resultaat

Het exploitatieresultaat wordt bepaald als het verschil tussen de aan het verslagjaar toegerekende baten enerzijds en lasten anderzijds. De baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; de lasten zodra deze voorzienbaar zijn.

Omzetverantwoording

Subsidie Gemeente Amsterdam:

De subsidie van de Gemeente Amsterdam over het boekjaar 2022 wordt definitief vastgesteld nadat de jaarrekening is overlegd. De subsidie van de Gemeente Amsterdam is vooruitlopend op de definitieve vaststelling als bate verwerkt.

Subsidies en bijdragen van overheden:

Subsidies van overheden worden verantwoord in het boekjaar, dan wel o.b.v. prorata verdeling, over de periode waarop ze betrekking hebben. Reeds ontvangen subsidievoorschotten waar in het boekjaar nog geen lasten tegenover staan, worden als vooruit ontvangen bedragen onder de kortlopende schulden opgenomen.

Fondsen:

Fondsen van organisaties worden verantwoord in het boekjaar, dan wel o.b.v. prorata verdeling, over de periode waarop ze betrekking hebben. Reeds ontvangen voorschotten van fondsen waar in het boekjaar nog geen lasten tegenover staan, worden als vooruit ontvangen bedragen onder de kortlopende schulden opgenomen.

Particuliere donaties:

Ontvangen particuliere donaties worden verantwoord in de maand van ontvangst.

Giften en legaten:

Giften en legaten met een specifiek aanwendingsdoel, worden in lijn met de bestemming apart gehouden in het bestemmingsfonds. Baten uit nalatenschappen worden verwerkt als de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een bate uit nalatenschap kan betrouwbaar worden vastgesteld, als op grond van het stadium waarin de afhandeling van de nalatenschap zich bevindt, een betrouwbare schatting van de uiteindelijke (financiële) omvang van de nalatenschap kan worden gemaakt. Deze beoordeling vindt per nalatenschap plaats. De organisatie verwerkt uitbetalingen in de vorm van voorschotten in het verslagjaar waarin ze worden ontvangen als baten uit nalatenschappen.

Lonen

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten.

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Directieverslag en jaarrekening 2022

Pensioenlasten

De stichting heeft voor het personeel van CAO Welzijn de pensioenovereenkomst ondergebracht bij Centraal Beheer Algemeen Pensioenfonds. Voor het horecapersoneel is de stichting aangesloten bij Pensioenfonds Horeca & Catering. De stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij de pensioenfondsen, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies en verwerkt de toegezegde pensioenregeling als een toegezegde bijdrageregeling.

Uitgangspunt is dat in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenfondsen verschuldigde pensioenpremies.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De diverse baten en lasten worden toegekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Ontvangen en betaalde rente zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Directieverslag en jaarrekening 2022

TOELICHTING OP DE BALANS

Vaste activa

1 Materiële vaste activa

	Bedrijfsge- bouwen en - terreinen	Installaties	Inventaris, inrichting en vervoer	Drieklimaten kas in aanbouw	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2022					
Aanschafwaarde	1.267.545	433.892	916.635	0	2.618.072
Cumulatieve afschrijvingen	<u>(1.175.678)</u>	<u>(282.025)</u>	<u>(783.706)</u>	0	<u>(2.241.409)</u>
Boekwaarde per 1 januari 2022	<u>91.867</u>	<u>151.867</u>	<u>132.929</u>	<u>0</u>	<u>376.663</u>
Mutaties					
Investerings	0	0	101.331	201.739	303.070
Afschrijvingen	(21.404)	(29.813)	(57.669)	0	(108.886)
Desinvesteringen aanschaffings- waarde	<u>(5.000)</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>(5.000)</u>
Saldo mutaties	<u>(26.404)</u>	<u>(29.813)</u>	<u>43.662</u>	<u>201.739</u>	<u>189.184</u>
Stand per 31 december 2022					
Aanschafwaarde	1.262.545	433.892	1.017.966	201.739	2.916.142
Cumulatieve afschrijvingen	<u>(1.197.082)</u>	<u>(311.838)</u>	<u>(841.375)</u>	0	<u>(2.350.295)</u>
Boekwaarde per 31 december 2022	<u>65.463</u>	<u>122.054</u>	<u>176.591</u>	<u>201.739</u>	<u>565.847</u>
Afschrijvingspercentages	<u>5-20%</u>	<u>10%</u>	<u>10%-50%</u>	<u>0</u>	

In 2022 is er door de stichting onder andere in de volgende projecten geïnvesteerd :

- Nieuwe hoogwerker (€ 52k na aftrek inruilwaarde oude hoogwerker);
- Vernieuwing Halfmond (€ 14k na aftrek bijdrage Vriendenvereniging);
- Opstartkosten Drieklimatenkas (€ 201k).

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Directieverslag en jaarrekening 2022

Financiële vaste activa

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
Overige vorderingen		
Lening 1 St. Instandhouding Amstelhof-Neerlandia	0	40.000
Lening 2 St. Instandhouding Amstelhof-Neerlandia	<u>0</u>	<u>49.981</u>
	<u>0</u>	<u>89.981</u>

Er zijn door de Hortus twee leningen uitgegeven aan de Stichting Instandhouding Amstelhof-Neerlandia c.a. (verantwoordelijk voor het gebouwenbeheer van de Hermitage). De leningen hebben betrekking op het project "Tussen Kunst en Kas", een warmte en koude uitwisseling tussen De Hortus en de Hermitage Amsterdam. In december 2022 heeft Stichting Instandhouding Amstelhof-Neerlandia c.a. deze twee leningen, vervroegd, geheel afgelost.

Vlottende activa

Vorderingen

2 Debiteuren

Vorderingen op handelsdebiteuren	148.388	58.641
Dubieuze vorderingen op handelsdebiteuren	<u>(6.207)</u>	<u>(3.500)</u>
	<u>142.181</u>	<u>55.141</u>

De vorderingen op handelsdebiteuren zijn hoger, doordat er meer omzet was vanwege de opheffing van de coronamaatregelen en als gevolg van enkele grotere afrekeningen over 2022.

3 Belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	<u>30.425</u>	<u>37.850</u>
----------------	---------------	---------------

4 Overige vorderingen en overlopende activa

Nog te ontvangen inkomsten	763.529	348.531
Vooruitbetaalde kosten	116.388	70.117
Overige vorderingen	<u>37.649</u>	<u>366.039</u>
	<u>917.566</u>	<u>784.687</u>

De nog te ontvangen inkomsten bestaan onder andere uit nog te ontvangen NOW-subsidies (241k), nog te ontvangen van de Vereniging Vrienden (493k) en teruggave energiebelasting (23k).

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Directieverslag en jaarrekening 2022

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
5 Liquide middelen		
Kas	70.849	23.100
ABN Amro Bank N.V.	1.384	833
ING Bank N.V.	2.385.823	2.323.483
Triodos Bank N.V.	<u>1.800.339</u>	<u>291.379</u>
	<u>4.258.395</u>	<u>2.638.795</u>

De rekeningen bij de Triodos Bank N.V. zijn ten behoeve van het project de vernieuwing van de Drieklimatenkas. Het saldo dient ter dekking van de kosten voor het project en is niet beschikbaar voor de exploitatie van de Hortus.

De overige liquide middelen staan ter vrije beschikking.

6 Stichtingsvermogen

	Continuïteits reserve	Algemene reserve	Bestemmings fonds	Bestemmings reserve Strat egie en Drieklimaten kas	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2022	670.000	279.125	10.393	96.383	1.055.901
Mutatie uit resultaatverdeling	230.000	(129.125)	(10.393)	202.624	293.106
Stand per 31 december 2022	<u>900.000</u>	<u>150.000</u>	<u>0</u>	<u>299.007</u>	<u>1.349.007</u>

7 Continuïteitsreserve

Om het voortbestaan van de stichting te waarborgen en eventuele tegenvallers op te kunnen vangen is in 2015 besloten een continuïteitsreserve te vormen. De stichting heeft als beleid dat de continuïteitsreserve minimaal de helft van de jaarlijkse vaste personeelskosten en overige vaste lasten dient te bedragen. Het resultaat over 2022 zal voor een bedrag van 230.000 aan de continuïteitsreserve worden toegevoegd.

8 Algemene reserve

Aan de algemene reserve wordt een bedrag van € 129.125 onttrokken en toegevoegd aan de continuïteitsreserve.

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Directieverslag en jaarrekening 2022

9 Bestemmingsfonds

Het bestemmingsfonds is opgebouwd voor twee doelstellingen, namelijk ontvangen donaties voor verbouwing van de Oranjerie en ontvangen subsidie voor Subsidieregeling voor Instandhouding Monumenten (SIM).

De bijdrage verbouwing van de Oranjerie ad € 47.462 is ontvangen in 2013 en wordt in 10 jaar lineair afgeschreven. De afschrijving, ten gunste van de algemene reserve, in 2021 bedraagt € 4.747. Per balansdatum is deze bijdrage volledig afgeschreven.

De ontvangen subsidie voor Subsidieregeling voor Instandhouding Monumenten (SIM) bedraagt per balansdatum € 58.140. Hiervan is inmiddels € 77.440 besteed aan restauratie uitgaven. Het deel van de hogere uitgaven ad € 19.300 zal bij ontvangst van de overige subsidies hierop in mindering worden gebracht ten gunste van de algemene reserves.

10 Bestemmingsreserve Strategie en Drieklimatenkas

De bestemmingsreserve bestaat voor een bedrag van € 96.383 uit een reserve voor uitvoering van de strategie en de vernieuwing van de Drieklimatenkas. In het verslagjaar hebben er geen mutaties plaatsgevonden.

Voor een bedrag van € 202.624 is in 2022 een nieuwe bestemmingsreserve gevormd. Deze reserve is voor het opvangen van de verwachte lagere omzet entree tijdens de sluiting van de Drieklimatenkas in 2024 en 2025.

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
Voorziening groot onderhoud		
Voorziening groot onderhoud gebouwen	<u>1.181.019</u>	<u>1.097.254</u>
	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
Voorziening groot onderhoud gebouwen		
Stand per 1 januari	1.097.254	940.607
Onderhoudskosten ten laste van voorziening	(106.235)	(33.353)
Dotatie boekjaar	<u>190.000</u>	<u>190.000</u>
Stand per 31 december	<u>1.181.019</u>	<u>1.097.254</u>

Het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) 2022-2051 wordt jaarlijks gemonitord. De werkelijke uitgaven over 2022 worden ten laste van de voorziening gebracht voor zover deze in het MJOP als groot onderhoud zijn geraamd. Kosten die niet voorzien zijn in het MJOP gaan ten laste van de onderhoudskosten in de exploitatierekening.

Amsterdam, 18 april 2023

19

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Directieverslag en jaarrekening 2022

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
11 Langlopende schulden		
Leningen	153.986	187.260
Overige schulden	<u>45.302</u>	<u>50.364</u>
	<u>199.288</u>	<u>237.624</u>

Leningen

Lening Stichting Turing Foundation (WKO)	40.000	60.000
Lening Gemeente Amsterdam (WKO)	<u>113.986</u>	<u>127.260</u>
	<u>153.986</u>	<u>187.260</u>

Stichting Turing Foundation heeft dit bedrag aan de Stichting Hortus Botanicus Amsterdam geleend voor het realiseren van het "Tussen Kunst en Kas" project. De looptijd is 10 jaar en de rente, ad 2,8%, zal jaarlijks ten titel van schenking door de schuldeiser worden kwijtgescholden.

De lening van de Gemeente Amsterdam is verstrekt voor het realiseren van het "Tussen Kunst en Kas" project. De looptijd is 15 jaar, de rente 1,99% per jaar en de annuïteit is € 15.553,45 per jaar. De annuïteit vervalt jaarlijks in oktober. De Gemeente Amsterdam heeft als zekerheid gesteld pandrecht te mogen vestigen op de installatie die door deze financiering is gerealiseerd.

Overige schulden

Voorschot werkkapitaal Universiteit van Amsterdam	34.034	34.034
Egalisatierekening investeringsbijdrage	<u>11.268</u>	<u>16.330</u>
	<u>45.302</u>	<u>50.364</u>

Voor het voorschot werkkapitaal van de Universiteit van Amsterdam is geen aflossingsverplichting en rentebetaling overeengekomen. Er zijn geen zekerheden gesteld.

Egalisatierekening investeringsbijdrage

Met ingang van 2016 worden alle investeringsbijdragen in mindering gebracht op de investeringen in de materiële vaste activa. De egalisatiereserve wordt jaarlijks afgebouwd naar gelang de afschrijvingen van de hiervoor aangewezen investeringen.

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Directieverslag en jaarrekening 2022

Kortlopende schulden

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
12 Crediteuren		
Crediteuren	<u>251.125</u>	<u>189.352</u>
13 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	<u>71.487</u>	<u>41.445</u>
14 Schulden ter zake van pensioenen		
Overige schulden ter zake van pensioenen	<u>11.515</u>	<u>0</u>
15 Overige schulden en overlopende passiva		
Vooruitontvangen investeringsbijdragen Drieklimatenkas	2.529.919	514.502
Nog te betalen kosten	233.016	469.153
Vakantiegeld	66.606	63.244
Vooruitontvangen bedragen	46.938	333.779
Aflossingsverplichtingen	33.026	32.523
Overige schulden	<u>1.900</u>	<u>657</u>
	<u>2.911.405</u>	<u>1.413.858</u>

De ontvangsten Drieklimatenkas betreffen de giften en donaties die zullen worden aangewend voor de renovatie van de Drieklimatenkas in 2024-2025.

De nog te betalen kosten bestaan o.a. uit terug te betalen NOW-subsidie ad € 123.000 (wel aangevraagd, geen recht), vakantiedagen van personeel ad € 53.000, nog te betalen overwerkvergoeding ad € 6.000, nog te betalen accountantskosten ad € 26.500 en nog te betalen kosten inzake de WKO-koppeling met de Hermitage Amsterdam.

De vooruit ontvangen bedragen betreft vooruitbetalingen in 2022 op zaalverhuur en huwelijken in 2023.

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Directieverslag en jaarrekening 2022

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
Ontvangsten Drieklimatenkas		
Per balansdatum heeft de Stichting de hierna opgenomen investeringsbijdragen ontvangen ten behoeve van de renovatie van de Drieklimatenkas:		
Gemeente Amsterdam 2022/03345;SBA-035767; en SBA-025790	972.000	15.000
Vereniging Vrienden van de Amsterdamse Hortus in de Plantage	553.000	333.000
Stichting Hartwig Foundation	500.000	0
Stichting The Brook Foundation	100.000	100.000
Stichting Edwin Bouw Fonds	100.000	0
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland DEI721020	95.209	0
Overige	<u>209.710</u>	<u>66.502</u>
Totaal	<u>2.529.919</u>	<u>514.502</u>
Aflossingsverplichtingen		
Lening Turing Foundation (WKO) < 1 jaar	20.000	20.000
Lening Gemeente Amsterdam (WKO) < 1 jaar	<u>13.026</u>	<u>12.523</u>
	<u>33.026</u>	<u>32.523</u>

Amsterdam, 18 april 2023

22

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Directieverslag en jaarrekening 2022

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2022	Begroting 2022	2021
	€	€	€
16 Opbrengsten			
Opbrengsten entree	1.629.371	1.269.791	688.124
Opbrengsten horeca	681.173	634.305	358.988
Opbrengsten winkel	412.688	352.084	232.717
Opbrengsten zaalverhuur	450.565	335.000	234.096
Huurinkomsten	119.371	116.583	117.697
Exploitatiesubsidie Gemeente Amsterdam	500.586	500.592	496.121
Bijdragen Vereniging Vrienden	192.286	192.244	192.916
Overige subsidies en bijdragen	176.400	91.597	619.937
Overige opbrengsten	18.636	34.001	40.188
Donaties, giften en legaten	31.392	20.000	101.348
	<u>4.212.468</u>	<u>3.546.197</u>	<u>3.082.132</u>

De opbrengsten van entree, horeca, winkel en zaalverhuur zijn hoger dan begroot doordat, vanwege onzekerheid over corona, voorzichtig is begroot. Deze omzetten zijn hoger dan in 2021, doordat in februari 2022 alle beperkende coronamaatregelen zijn opgeheven en de Hortus daardoor veel bezoekers heeft kunnen ontvangen.

De overige subsidies en bijdragen bestaan uit een bijdrage van € 71.000 van het Mondriaanfonds voor de Coronaregeling Medewerkers Collectiebeleid (aanvraagnummers: 106618418, 106652458 en 106652575), een bijdrage van € 50.000 van het Mondriaanfonds inzake de Compensatieregeling Coronacrisis Musea Vijfde Steunmaatregel (aanvraagnummer: 107591977) en een bijdrage van € 33.607 van Kickstart Cultuurfonds voor Hortus by Night en de vernieuwde Entree. Het bedrag van € 50.000 van het Mondriaanfonds is ingezet om de inkomstenderving, vanwege sluiting in het begin van het jaar, op te vangen. Met deze bijdrage zijn de vaste overige bedrijfskosten gedekt.

In de exploitatiesubsidie van Gemeente Amsterdam is de beschikking SBA-033150 opgenomen.

17 Inkoopwaarde omzet

Inkoopwaarde horeca	252.030	204.595	122.471
Inkoopkosten winkel	208.194	176.044	121.796
Inkoopkosten zaalverhuur	69.694	134.004	42.562
	<u>529.918</u>	<u>514.643</u>	<u>286.829</u>

In lijn met de hogere omzetten, zijn ook de inkoopkosten van horeca, winkel en zaalverhuur hoger dan begroot en hoger dan in 2021.

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Directieverslag en jaarrekening 2022

	2022	Begroting 2022	2021
	€	€	€
18 Personeelskosten			
Lonen en salarissen	1.505.576	1.625.074	959.736
Sociale lasten en pensioenlasten	421.432	387.685	356.310
Overige personeelskosten	269.289	122.790	100.288
	<u>2.196.297</u>	<u>2.135.549</u>	<u>1.416.334</u>

Lonen en salarissen

Lonen en salarissen	1.630.904	1.625.074	1.422.108
Tegemoetkoming NOW	(125.328)	0	(462.372)
	<u>1.505.576</u>	<u>1.625.074</u>	<u>959.736</u>

De tegemoetkoming tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) betreft de 8e aanvraagperiode.

Het bestuur van de stichting bestaat uit 1 persoon. Beloning van de directeur/bestuurder vindt plaats conform de CAO Sociaal Werk, schaal 14. De werkzaamheden van de leden van de raad van toezicht zijn onbezoldigd.

Sociale lasten en pensioenlasten

Sociale lasten	325.279	292.693	275.841
Pensioenlasten	96.153	94.992	80.469
	<u>421.432</u>	<u>387.685</u>	<u>356.310</u>

19 Afschrijvingen op materiële vaste activa

Afschrijvingen materiële vaste activa	<u>103.824</u>	<u>115.967</u>	<u>113.835</u>
---------------------------------------	----------------	----------------	----------------

Afschrijvingen materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen	21.404	21.408	39.518
Afschrijvingskosten machines	29.813	32.319	37.267
Inventarissen	57.669	67.304	59.612
	<u>108.886</u>	<u>121.031</u>	<u>136.397</u>
Boekwinst overige vaste bedrijfsmiddelen	(5.062)	(5.064)	(22.562)
	<u>103.824</u>	<u>115.967</u>	<u>113.835</u>

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Directieverslag en jaarrekening 2022

	Begroting		
	2022	2022	2021
	€	€	€
20 Overige bedrijfskosten			
Huisvestingskosten	558.689	520.886	599.464
Tuin en collectiebeheer	129.895	121.008	90.954
Verkoopkosten	159.798	158.700	118.818
Kantoorkosten	107.092	99.591	83.338
Algemene kosten	122.448	93.436	80.150
	<u>1.077.922</u>	<u>993.621</u>	<u>972.724</u>

Analyse verschil uitkomst met begroting

	2022		Begroting 2022		Mutatie	
	€	%	€	%	€	%
Opbrengsten	4.212.468	100,0	3.546.197	100,0	666.271	18,8
Inkoopwaarde van de opbrengsten	<u>(529.918)</u>	<u>(12,6)</u>	<u>(514.643)</u>	<u>(14,5)</u>	<u>(15.275)</u>	<u>(3,0)</u>
Brutomarge	<u>3.682.550</u>	<u>87,4</u>	<u>3.031.554</u>	<u>85,5</u>	<u>650.996</u>	<u>21,5</u>
Lonen en salarissen	1.505.576	35,7	1.625.074	45,8	(119.498)	(7,4)
Sociale lasten en pensioenlasten	421.432	10,0	387.685	10,9	33.747	8,7
Afschrijvingen op materiële vaste activa	103.824	2,5	115.967	3,3	(12.143)	(10,5)
Overige personeelskosten	269.289	6,4	122.790	3,5	146.499	119,3
Huisvestingskosten	558.689	13,3	520.886	14,7	37.803	7,3
Tuin en collectiebeheer	129.895	3,1	121.008	3,4	8.887	7,3
Verkoopkosten	159.798	3,8	158.700	4,5	1.098	0,7
Kantoorkosten	107.092	2,5	99.591	2,8	7.501	7,5
Algemene kosten	122.448	2,9	93.436	2,6	29.012	31,1
Som der bedrijfslasten	<u>3.378.043</u>	<u>80,2</u>	<u>3.245.137</u>	<u>91,5</u>	<u>132.906</u>	<u>4,1</u>
Bedrijfsresultaat	304.507	7,2	(213.583)	(6,0)	518.090	242,6
Financiële baten en lasten	<u>(11.401)</u>	<u>(0,3)</u>	<u>(12.745)</u>	<u>(0,4)</u>	<u>1.344</u>	<u>10,5</u>
Netto resultaat	<u>293.106</u>	<u>6,9</u>	<u>(226.328)</u>	<u>(6,4)</u>	<u>519.434</u>	<u>229,5</u>

Amsterdam, 18 april 2023

25

Informatieverschaffing over de analyse van verschillen tussen de begroting en werkelijke cijfers

•Opbrengsten en inkoopwaarde

De opbrengsten over 2022 zijn hoger dan begroot doordat de begroting voorzichtig is opgesteld vanwege verwachte beperkingen door corona. De maatregelen zijn begin 2022 opgeheven, waardoor de Hortus zonder beperkingen open kon zijn en het aantal bezoekers flink hoger was dan in de voorafgaande twee jaren.

Als gevolg hiervan is ook de totale inkoopwaarde van de opbrengsten over 2022 hoger dan begroot.

•Personeelskosten

De lonen en salarissen zijn lager dan begroot. Dit komt door de NOW-subsidie over het 1e kwartaal 2022.

•Overige personeelskosten

De overige personeelskosten zijn hoger dan begroot. Dit komt voornamelijk door meer inhuur van extern personeel en hogere opleidingskosten.

•Huisvestingskosten

De huisvestingskosten zijn gestegen. Binnen de huisvestingskosten is meer uitgegeven aan onderhoud dan begroot, doordat achterstallig onderhoud is uitgevoerd. In de huisvestingskosten is ook de teruggave energiebelasting over 2022 opgenomen, naast de al verantwoorde teruggave over 2021. Deze bate zit eenmalig voor twee jaren in de jaarrekening. Verder waren de kosten voor de WKO-koppeling lager dan begroot. Aan de renovatie van de Drieklimatenkas is € 45.000 meer uitgegeven dan begroot.

•Tuin en collectie beheer

De kosten voor tuin- en collectiebeheer zijn hoger dan begroot door hogere onderhoudskosten.

•Kantoorkosten

Deze kosten zijn hoger dan begroot door hogere automatiseringskosten.

de hortus

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Directieverslag en jaarrekening 2022

OVERIGE TOELICHTINGEN

Gemiddeld aantal werknemers

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Gemiddeld aantal werknemers over de periode werkzaam binnen Nederland	<u>44,00</u>	<u>37,00</u>

Het gemiddeld aantal werknemers is berekend op basis van een fulltime dienstverband.

Amsterdam, 18 april 2023

C.J. Blok
Directeur

OVERIGE GEGEVENS

Verwijzing naar de accountantsverklaring

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina's.

Statutaire regeling omtrent de bestemming van de winst

De statutaire regeling omtrent de bestemming van het resultaat is vastgelegd in artikel 3 van de statuten en luidt als volgt:

Artikel 3

1. Het vermogen van de stichting bestaat uit het door de stichter afgezonderd kapitaal, alsmede uit hetgeen verkregen wordt uit erfstellingen, legaten, schenkingen, gekweekte renten en uit alle andere aan de stichting toevallende baten.
2. De Directie draagt er zorg voor dat het vermogen van de stichting niet meer bedraagt dan redelijkerwijs nodig is voor de continuïteit van de voorziene werkzaamheden van de stichting.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

IHBA11 – V

Aan: de Raad van Toezicht en het bestuur, in casu de directeur-bestuurder van de
Stichting Hortus Botanicus Amsterdam (te Amsterdam, Handelsregister 41206317)

Verklaring over de jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de Stichting Hortus Botanicus Amsterdam
(te Amsterdam) gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling
van het vermogen van de Stichting Hortus Botanicus Amsterdam per 31 december 2022 en van
het resultaat over 2022, in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de
Jaarverslaggeving C1, genaamd *Kleine organisaties zonder winststreven*.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022
2. de staat van baten en lasten over 2022
3. de toelichting, met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële
verslaggeving en andere toelichtingen.

(volgt blad 2)

(vervolg van blad 1)

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond van het voorgaande zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden bij het voorbereiden en uitvoeren van de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting Hortus Botanicus Amsterdam, zoals vereist op basis van de ‘Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten’ (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels. Verder hebben wij voldaan aan het bepaalde in de ‘Verordening gedrags- en beroepsregels accountants’ (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over het in de jaarstukken opgenomen bestuursverslag

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat het bestuursverslag met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben het bestuursverslag gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of dat verslag materiële afwijkingen bevat. Met deze werkzaamheden, die niet dezelfde diepgang hebben als onze controle-werkzaamheden bij de jaarrekening, hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720.

Het bestuur van de Stichting Hortus Botanicus Amsterdam is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag, in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1, genaamd *Kleine organisaties zonder winststreven*.

(volgt blad 3)

(vervolg van blad 2)

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur van de Stichting Hortus Botanicus Amsterdam is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1, genaamd *Kleine organisaties zonder winststreven*. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de Stichting in staat is haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft de Stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen, en/of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden, die zouden kunnen leiden tot gerede twijfel over de continuïteit, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Stichting.

Onze verantwoordelijkheden bij het voorbereiden en uitvoeren van de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controle-opdracht dat wij voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is zodanig voorbereid en uitgevoerd dat een hoge mate van zekerheid, maar geen absolute zekerheid is verkregen dat eventuele materiële fouten en/of fraude zijn ontdekt.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel als redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een Stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

HORDIJK, KOK, LAAN & WABEKE

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle, alsmede over eventuele significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder mogelijke tekortkomingen in de interne beheersing van de Stichting Hortus Botanicus Amsterdam.

**

Culemborg, 18 april 2023
Hordijk, Kok, Laan & Wabeke, registeraccountants B.V.

Origineel getekend door:
Drs Gert-Jan Jordaan RA